

PERIODICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

MEISSONIER.

Es un gran pintó; 'l seu nom
 no necessita alabansa:
 tothom lo coneix prou bè
 com una gloria de Fransa.

CRÓNICA.

Si tingués ganas de fer l'home fetxaria aquesta crònica desde el *lecho del dolor*, puig si bé 'l llit ja l'hi deixat, lo *dolor* no m'ha deixat á mí, tenintlo arrapat al cos com á en Sagasta la poltrona de la presidencia del Consell de ministres.

No sé si saben qu'estich passant una marfuga molt semblant, per lo que presumo, á la que obligá á últims d'istiu al pobre Rius y Taulet á anar á pendre 'ls banys á la Garriga, sols qu'ell, en mitj de son *dolor agut* tenia 'l consol de haver passat una llarga temporada de festes, tiberis y gaudeamus, mentres que jo—puch assegurarho—ja fa molt temps que no 'm surto de la regleta, y es en veritat molt trist tenir de rosegar los dolors, sense haver saborejat las alegrías.

Y are, com sens dupte pensarán vostés, qu'es extrany y está fora de lloch que vinga á parlarlos d'unas cosas tan íntimas y personals, permétinme que m'excusi ab la conducta del meu colega don Joan Mañé y Flaquer, llavors que va ressucitar d'una gravíssima malaltía. Ell qu'es mestre en periodisme, va agafar la ploma, dirigint un sentit saludo á tots quants per ell s'havían interessat en los moments de perill, fent vots pèl restabliment de la seva salut.

Jo haig de procedir de un modo semblant. Son tantas las probas de carinyo y de interés que se m'han prodigat durant aquests días de penosa inanició, que 'l primer cuidado que se 'm imposa, al colocar la ploma sobre la quartilla, es consignar l'agrahiment que sento envers los que de una manera tan viva m'han deixat sentir lo inmerescut afecte que 'm professan.

A tots ells gracias..... ¡pero gracias verdaderas de aquellas que surten del fondo del cor!

L'any ha comensat de mala manera.

L'eterna dalladora de las vidas ha treballat sens descans. ¡Quína manera de feynejar!

En Gayarre va obrir la marxa del altre món, morint en lo plé de la vida, y en l'esplendor de la gloria y la fortuna.

Pochs días després moria també l'un día célebre y després olvidat Ronconi.

Ronconi feya temps que havia perdut la véu y vegetava en una cátedra del Conservatori de Madrid. Morir en aquestas circunstancias, quan ja s'ha mort per l'art y per la gloria, es una mort vulgar, sense honors, sense apoteosis; es una mort semblant á la de la majoria dels homes. Es cambiar d'obscuritat.

De manera que 'ls ambiciosos, que ansían anarsen del món, portant darrera del seu cadáver á la multitud consternada, cuberts de coronas y rodejats de pompa, han de saber triar lo moment oportú, per efectuar l'etern *mútis* en lo teatro de la vida.

Aixís l'impressió que va deixar l'incomparable Gayarre al desapareixer inopinadament, será tan duradera, que mentres se cantin óperas, hi haurá quí recordi en ell, al Fernando de *La Favorita*, al Vasco de Gama de l'*Africana*, al vell doctor del *Mefistófele*.... perque ell reproduhia encare totas aquestas figuras ab la forsa y l'esplendor de la major potencia artística.

Que hagués viscut més temps, que hagués emprés la fatal baixada de la decadencia, y las impressions últimas haurían fet olvidar á las primeras; la realitat amarga hauría eclipsat al recort

brillant, y Gayarre hauría mort, com va morir Ronconi, desconegut y olvidat.

També succeheix ab la mort dels artistas emnents que sol dirse que quan ells se 'n van, reb un cop mortal lo género d'art que cultivan.

Aixís algú ha relacionat la mort de 'n Gayarre ab la tendencia creixent de la música moderna de suprimir la supremacia del cantant sobre la música. Mentres lo cantant existeix s'imposa á las multituts, ompla 'ls teatros y ompla 'l calaix de las empresas. La música moderna, ab son nou sistema de fondre en un tots los elements, equilibrantlos y subjectantlos á una especie de disciplina estreta, topa ab grans dificultats per imposarse. Lo dó de pit de un tenor brillant, tira per terra sas més estudiadas combinacions. Lo públich, en sa majoria, s'apassiona del tenor y escolta lo treball del músich com si sentís ploure.

En cambi lo tenor s'inutilisa ó mort... Lo públich ha perdut la seva juguina, y ja no té més romey que fixarse en lo que avants desdenyava. Lo nou sistema de compondre dona llavors un gran pas, y la moda cambia. Ja no pot tornarse als antichs ritos. Bellini y Donizetti mansejan.... Rossini sembla un doctor en gargarismes. S'admet á Meyerbeer; pero Wagner ja comensa á escombrarlo; en tant se prepara la vinguda de un nou redemptor qu'escombrará á la seva vegada al autor de *Lohengrin* y *Parsifal*.

Per aquest motiu s'ha pogut dir també que la mort, per exemple, de Rafael Calvo ha arrastrat darrera seu lo teatro neo-romántich d'Echegaray.

Extingida aquella canturia que dominava á una gran part del públich, sense donarse compte, las més de las vegadas, de lo que sentía, las obras del gran dramaturgo, avants indiscutibles, apareixen monstruosas, inverossímils, convencionales y sobre tot faltas de sinceritat.

La crítica s'hi ceba y á una bufada del análisis, s'expargeixen las bellas de forma de qu'están forradas y apareix lo desgabellat esqueleto, que fa dir al menos inteligent:

—Aixó no passa.

La dicció smanerada, pero fascinadora, de Rafael Calvo las sostenia. Calvo ha mort y ab ell ha mort un teatro anacrónich que no tenia rahó de ser; qu'era una verdadera nota discordant, entre las tendencias *veristas* del teatro modern.

Y la mort, treballant sempre per transformarho tot.

Ultimament acaba de ferir á un actor vell y apreciable, representant també de un género, encare que humil, genuinament espanyol, qual género també diuen qu'está cridat á desapareixer.

Me refereixo al graciós Mariano Fernández.

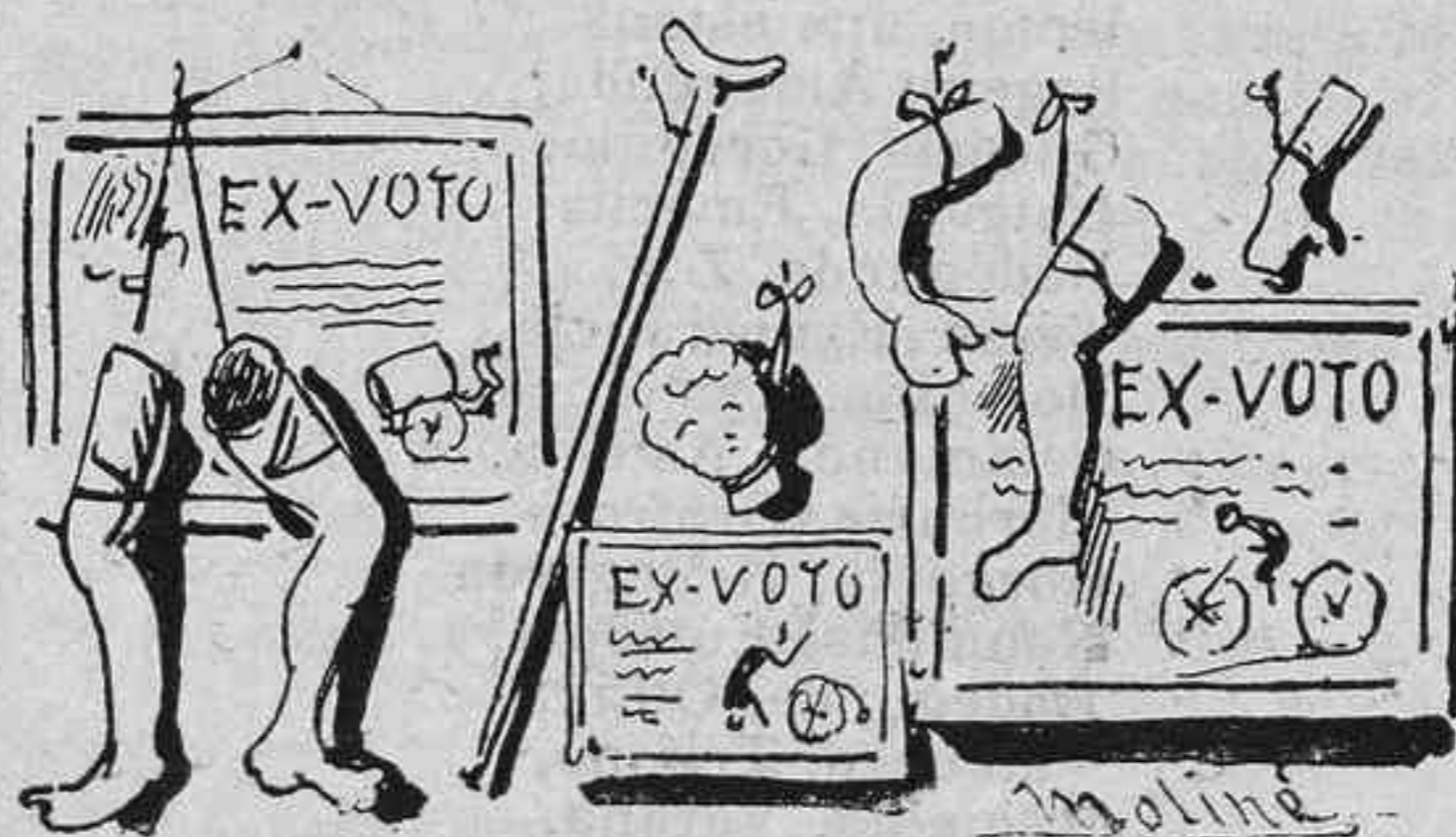
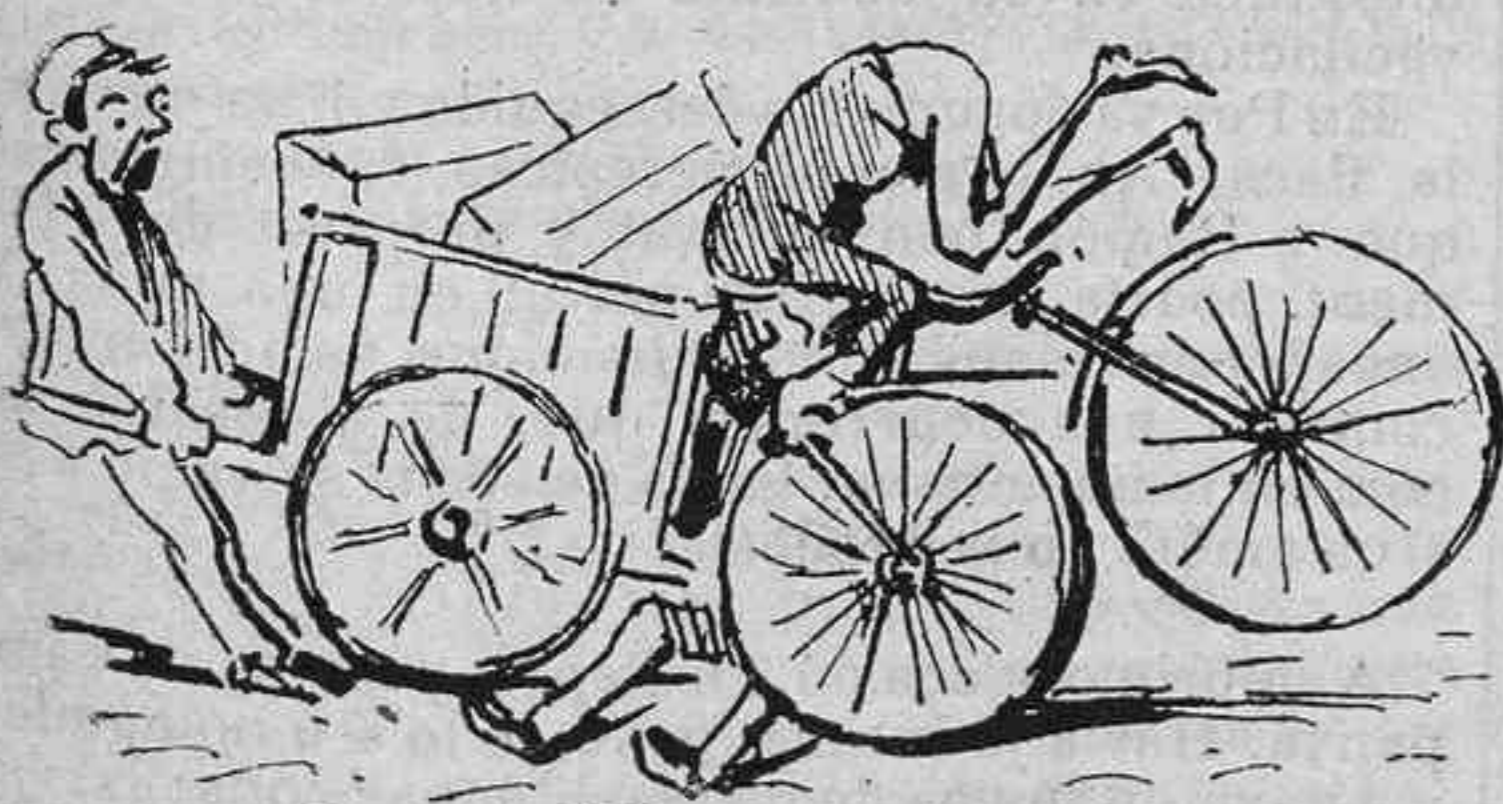
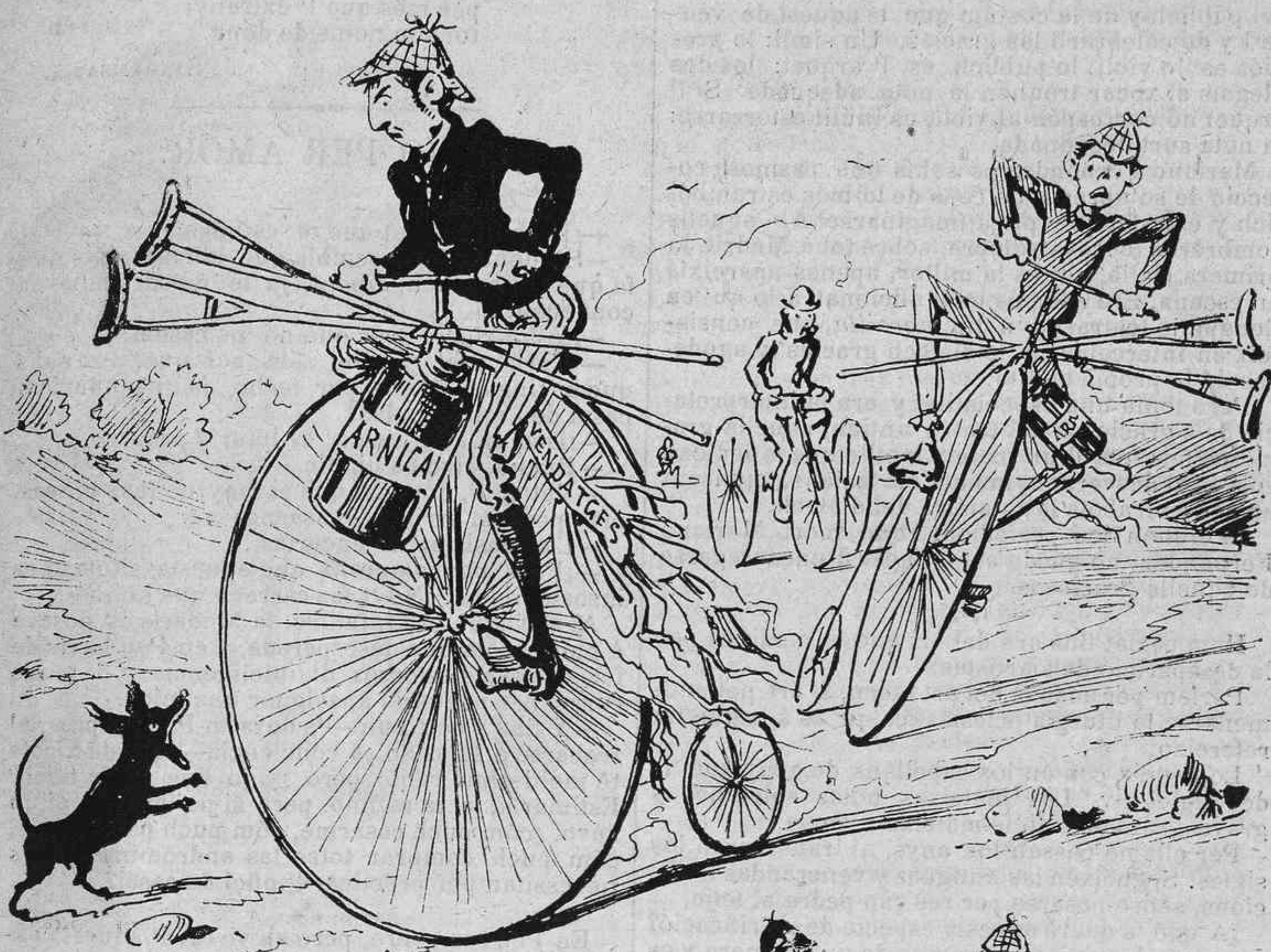
Feya més de cinquanta anys que havia comensat la seva carrera artística: havia sigut company de Latorre, de Luna y de Romea, y 'l públich de Madrid l'ido'atrava.

Semblava immortal.

¡Quántas riellas no havia excitat durant lo llarch exercici de la seva professió!....

Jo havia tingut ocasió de veure'l aquí á Barcelona, ja bastant madur d'anys, y la veritat siga dita: aquí no enganaxava tant com á Madrid. ¿Per qué? Perque ab los graciosos de teatro, com ab lo ví y ab lo tabaco, es precis acostumarshi: cada públich té 'ls seus, com cada públich té 'l seu paladar.

PRESENT Y PORVENIR DELS VELOCIPEDISTAS.

Ab tot y las precaucions
que prenen quan van corrent,
me sembla molt que per fi
acabarán malament,

moline

Lo graciós no es ell sol que fa riure; en gran part lo seu éxit depén de la prevenció favorable del públich y de la costum que t' aquest de veure'l y de celebrarli las gracias. Un simil: lo graciós es lo violí; lo públich es l' arquet: los dos plegats al xocar treuhen la nota adequada. Si l' arquet no correspón al violí, es inútil esforsarse: la nota surt desafinada.

Mariano Fernández possehia una pasmosa collecció de sombreros de copa de lo més estrambótic y estrafet que puga imaginar-se. Ab aquells sombreros lograva sempre, sobre tot á Madrid, la primera rialla, qu' es la millor, apenas apareixia en escena. Era ademés molt aficionat á lo qu' en llenguatge teatral se 'n diu *morcilla*, que consisteix en intercalar en lo diálech gracias y agudesas de la propia cullita.

Pero tenia una especialitat y era la interpretació dels graciosos del teatro antich, aquells graciosos fets tots ab un mateix motllo que 's dedican sols á dir desvergonyiments als galáns, matisant ab sos estirabots la galanura del diálech.

Ja diuhen los periódichs, que mort Mariano Fernández, no queda actor capás d' encarregar-se de aquells graciosos.

Hem parlat fins ara del art que 's modifica per la desaparició dels artistes.

Parlém per acabar del art etern, si art pot anomenarse la liturgia eclesiástica qu' es á lo que 'm refereixo.

Lo mateix cantan los capelláns de avuy que 'ls del sigle XIV. Las mateixas notas solemnes y graves, cantadas ab la mateixa nyonya.

Per ells no passen los anys, ni transcorren los sigles. Segueixen las antigüas y venerandas tradicions, sense posarse per res cap pedra al fetje.

¿A qué 's deurá aquesta especie de petrificació? Jo no puch explicarm'ho sino de una manera y es que la mort se mostra en extrém complacent ab la classe sacerdotal, com si volgués recompensarla dels molts serveys que li presta.

Tingan en compte que la vida mitja del capellá es molt més duradera que la de las demás classes socials; tant es aixís, que ja molts societats de *seguros sobre la vida*, als capel éns los otorgan una rebaixa de un deu y de un quinze per cent de la prima que s' exigeix á tots los classificats en la categoría ordinaria.

P. DEL O.

CURIOSITAT.

Si no es molestarte, lector, una estona llegeix: Aldegunda, Gliceria, Gordonia, Lutgarda, Emerita, Radegunda, Zoa, Taina, Exuperancia, Domnina, Agatónica, Calamanda, As'eria, Mercuria, Drafrosa, Gorgonia, Hildegarda, Neomisia, Eu'rópia, Radegunda, Otilia, Valburga, Trifona, Reinalda, Verana, Milburga, Teodosia, Teodota, Obdulia, Exuperia, Alodia,

Trifosa, Feotista, Ostita y Zenobia, per més que t' extranyi tot son noms de dona.

J. STARAMSA.

TIMO PER AMOR.

—¿Pero es veritat que m' estimas?

—Sí, dona, sí; 'm sembla que ab los anys que fa que t' ho estich dihent, ja te 'n podrías haver convensut...

—¡Y donchs!... ¿per qué no 'ns casém?

—¡Tornémhi! ¿no ho sabs per qué? ¿no sabs que si tingués diners per ferho, ja 'ns hauriam casat deu mil vegadas?

—¡Deu mil! Ab una n' hi hauria prou.

—Bueno, aixó es un dir.

—Vet'aquí, donchs, que si may no tens diners, may podrém arribar á casarnos ..

—Casi casi que ho encertas...

—¡Pero no comprens que aquesta situació es insostenible...! ¡No 't fas cárrech que jo...!—

Al ser aquí, era infalible; la Modesta 's posava á plorar com una desesperada, y en Pep havia de fer colossals esforsos d' inteligencia y d' altrás cosas, per poguerla apaciguar una mica.

—Y fins á cert punt—'s deya 'n Pep després, al trobar-se á solas ab sa conciencia—aquesta xicota t'è moltíssima rahó; pero ¿y jo que no 'n tinch? Estimarla, ja la estimo, pero si no 'm veig ni un xavo, ¿cóm puch casarme, cóm puch parar lo pis, cóm puch comprar totas las andróminas que 's necessitan per practicar l' ofici de casat?...

En Pep era pobre, pero en virtut d' aquesta admirable lley de compensacions que regeix la naturalesa, no era tonto.

Un día, en lo café ahont solia concorre quan tenia un ral per gastar ó trobava un amich que se 'l volgués gastar per ell, va coneixe á un altre jove de la seva edat, un tal Ramón, orfe de pare y mare y duenyo d' una fortuneta bastant *rigular*, segóns referia ell mateix, ab un candor admirable.

En Ramón semblava l' antitèssis de 'n Pep: no era pobre, pero en cambi podia presentarse com á personificació de la tontería humana.

Tímit, apocat, sense malicia de cap classe é incapás d' adoptar may una resolució seria y definitiva, havia passat la vida divagant, fent avuy un pensament que l' endemá abandonava, trasant plans ab lo cap pera esborrarlos ab la qu'a y sumergintse en un laberinto de duptes, caborias y vacilacions.

En Pep va ensumarlo desseguida y li va coneixe la flaca. Ab lo seu ull perspicás, va comprendre que 'n Ramón, ben cultivat y preparat degudament, podría convertir-se per ell en una mina. Y encadenant plans y combinacions, va acabar per concebir una ocurrencia que, de realisarse tal com ell la imaginava, havia de ser la salvació dels seus amors ab la Modesta.

A la primera ocasió, en Pep va posarse en campanya. Havia ja intimat prou ab lo seu nou amich y estava en lo cas de poguerli donar consells.

—Créume—li va dir un vespre, després d' una conversació que havia girat sobre las donas—créume, lo millor que podrías fer, sería casarte.

SOBRE L'AYGUA SOBRANT DE MONCADA.

—Y aquestas mils plomas d' aygua que ara sobran ¿qué 's fonian?
—Crech que 'ls amichs del Marqués, entre tots... se la bevián.

—¡Vols dir!—va murmurar en Ramón, mirant-sel ab ulls espantats.

—¡Vaya!—va fer l' altre, ab accent de convicció profunda—no hi ha vida més tranquila que la del matrimoni.

—¡Y donchs! ¿per qué no 't casás tú?

—¡Jo?... ¡que n' hi ha de teya! Jo tinch un caràcter molt distint del teu; jo no soch bo per aixó; tú sí.

—Pero... ¿ahont trobaria una dona que 'm volgués? ¡Si ni gosaria á dirli que l' estimo!...

—¡Fuig, tonto! ¿aixó t' apura? ¿Vols que me 'n cuydi jo de buscáten una á propósit?... Res: ja está dit: demá mateix te la presentaré...

—¡Oh! Espérat... avants déixamhi pensar...

—¡Cá, cá! No 'n parlém més: demá al vespre vindré á buscarte y t' acompanyaré á casa de la teva futura.

—¡Caramba! ... mira que...

—Nada. . demá á las set estigas á punt.

Al día següent en Pep y la Modesta van véures després de dinar.

La conferencia va ser seria y llarga: ella 's resistia á las proposicions d' ell; pero l' amor va fer valer los seus drets, y al últim en Pep la va convence, convencent també á la seva futura sogra.

—Bueno—va dir la noya com á conclusió—faré tot lo que tú vols, suposant qu' es pèl nostre bè.

—Y per la nostra felicitat—va anyadir en Pep.

—La ocasió es magnífica: ara ó may.—

Tal com s' havia convingut, en Pep y en Ramón van reunir-se á l' hora senyalada.

—¡Victoria!—va exclamar l' aixelebrat jove al apretarli la mà—¡victoria! T' hi trobat la dona que 't convé...

—¡Vols dir!... ¡Vols dir!

—¡Es una joya! Honrada, guapa, inteligent... aixó sí. no es rica...

—¡Tan se val!... Mèntres me vulgui...

—¡Pues nó t' ha de volguer!...

Dugas horas després d' aquest diálech, en Ramón estava formalment promés.

Ab quí, casi no cal dirho.

La dona que en Pep li havia buscat, era la Modesta.

Deixém passar tres mesos.

Tots los documents pèl casori están á punt. En Ramón ha parat un pis ab bastanta elegancia; la Modesta tè robas y joyas... no més falta senyalar día pera la ceremonia y tot quedarà consumat.

Pero...

Un vespre en Ramón y en Pep están assentats á la taula del café. Lo primer no sembla estar gayre alegre: l' altre casi bè plora.

—Ramón—diu de repent en Pep, aixecant lo cap y mirant al seu company d' una manera extranya—¿'m tens ó no 'm tens per amich?

—¡Sí que t' hi tinch! .. ¿per qué ho dius aixó?

—Perque t' haig de fer una confessió que no se cóm te la pendrás. La Modesta...

—¿Qué? Digas... ¿qué ha fet la Modesta?

—Es indigna de tú... Es precis que ho sápigas; hi averiguat cosas que, vaja... val més que las ignoris.

—¡Y donchs! ¿qué faig ara? ¡tan compromés que hi estich!

—No importa... ¿vols seguir lo mèu consell?

—Sí... corra... ¿qué haig de fer?

—Fugir... lluny, á América, á Filipinas... á un puesto ahont ella no 't pugui seguir, perque es una dona terrible y seria capás d' assassinar-te...

—Pero... ¿vols dir qu' ella no m' ho impedirá?

—No ho crech... si tú sabs portarte bé y tens habilitat... Enviali á dir que tot lo que li has comprat es seu, que 'l pis es per ella... que la deixas libre y duenya de tot... Aixó la calmará.

—Bueno... encarrégaten tú mateix...

—Mira, firma aquest paperet y será lo millor: es una donació en regla, que jo havia preparat desde que hi sapigut la cosa...—

En Ramón firma, en Pep 'i dona 'ls últims consells y 's despedeixen rápidamente pera anar cascú á adoptar las sévas providencias.

Nou ó deu senmanas després dels aconteixements qu' hem referit, en Ramón arribava á Manila, y al pendre possessió del seu quarto á la fonda, rebia una tarjeteta que á la quènta havia fet lo viatge ab lo mateix vapor qu' ell.

La tarjeta, deya aixís:

«Don José Lleuger y doña Modesta Campant, participan á V. su efectuado enlace.»

A. MARCH.

UN CONSELL Á UNA NOYA.

S' acosta Carnaval; y tú nineta, que tant vols presumir y anar bufona, lo millor que pots fe, es comprar careta, arreglarte un vestit de papallona;

ferte llassos per tot, ser molt coqueta:
portar la sabateta ben remona,
ensenyar la cameta tornejada
y hasta anar del vestit algo escotada.

Presentarte en un ball, ben decidida,
esbrincar á tothom sense respecte,
inventá' historias si no sabs la vida
d' aquest fulano, ó bè de aquell subjecte,
al ballar, sobre tot, siguis fingida
demostra al ballador un gran afecte:
lo ballador, no 't deixarà de vista
y... ja pots dir que has fet mitja conquesta.

Lo jove ni un sol ball voldrà deixarte
y prou dirá: lo ballá ab tú m' agrada:
(tot jove tindrà 'l dret de tutejarte
anant, com anirás, cara-tapada).

Quan acabéu lo ball, ves á sentarte
dihent fingidament, que estás cansada;
lo jove al teu costat, se 'n vindrá á seurer
y ja pots dir que al menos, paga 'l beurer.

Si anéu cap al café, en compte de seurer
li dius: «Tinch mal de cor,... la sang se 'm glassa;
suhada com estich, no 'm convé 'l beurer...
sempre que tinch aixó, menjant me passa...»

A aquell pobre infelís, li farás creurer
y 't durá al Restaurant, ¡quina vidassa!
menjarás truyta, carn de bou y ostras
y llangonissa de Vich y flam per postras.

Després d' haver menjat, ell es qui paga;
si veus que está suhant ó que estossega,
es que no t'è diners ó vol fe 'l plaga
ó bè que las passións l' hi mouhen brega
y en tant dintre 'l seu cor s' hi fa una llaga:
si 't diu que sent per tú una passió cega
y que t' estimará tota la vida,
no te 'l creguis que ha dit una mentida.

Si en prova del amor que 't manifesta
quan á casa te 'n vas ell t' acompanya
no t' hi oposis, perque la feta aquesta
fora, á més de despreci, una castanya

L' AMOR AL BALL.

—Mira que 'm moro per tú,
mira que 'm fas tornar sech...
—No convidantme á sopar,
tot es inútil, no 't crech.

per ell que ja ha pagat un xich la festa;
y si quan sou á casa ab molta manya
te demana un favor... no t' esbalotis
pró... tirali la porta pels bigotis.

F. JORDANA.

LLIBRES.

LO DÍA QUE 'M VAIG CASAR. *Impressions d' una
nuvia*, per C. GUMÁ.—L' autor de *La primera nit*
ha conegut que aquella xispejant narració neces-
sitava un *pendant* ó complement, y l' ha escrit ab
lo mateix garbo y facilitat de sempre. Després de
las *Impressions d' un nuvi*, las *d' una nuvia*. ¿Qué
més natural?

Tot y sent lo mateix tema, l' ingeni de 'n C. Gu-
má ha sapigut trobar nous horisonts á la seva fan-
tasía. Las peripecias del día de la boda, referidas
per una nuvia, son tot lo deliciós que pujan ima-
ginarse. En la *Introducció* s' explica 'l pensament
de l' obra d' una manera tan breu com graciosa.
La nuvia escriu á una amiga seva y li diu, avants
d' entrar de plé en l' assumpto:

Estimada amiga mèva:

M' hi casat. Lo mèu papá

m' ha volgut fer continuá

l' historia d' Adan y Eva.

Mitj en serio, mitj en broma,

acostantmhi pas á pas,

casi aclucada d' ulls, ¡zas!

m' hi empassat tota la poma.

A pesar de la gran pó

que 'l ditxós casori m feya,

á pesar de lo que 't deya

quan m' estava ab tú á pensió,

tan y tan m' han predicat,

tan y tan m' han combatut,

que al últim m' han convensut

y l' acte s' ha consumat.

Diu que aixó del matrimoni

es molt sá y fins necessari;

que l' aproban sant Macari,

sant Corneli y sant Geroni;

que si la gent no s' unía

en la forma que convé,

quedantse tothom solté

prompte 'l mon s' acabaría;

que una noya viu lligada

y jamay t'è una bon' hora,

mentres que quan es *senyora*

viu libre y es respectada:

que Dèu .. en fi, ja t' ho he dit,

á copia de reflexións

y discursos y sermóns,

m' han fet acceptá un marit.

Aixó, com es consegüent,

me posa en lo cas precís,

de cumplí aquell compromís,

¿sabs?... ¡prou que ho tindrás present!

¿Recordas lo que vam dirnos

l' últim día que 'ns vam veure,

quan del colegi 'm van treure

y al moment de despedirnos?

«Prometém solemnement

que, si arribém á casarnos,

»l' una á l' altra hem d' explicarnos

»lo día del casament.»

Tú t' has conservat soltera,

jo m' hi deixat atrapar:

á mí 'm toca, pues, cantar,

ja que hi sigut la primera.

Vull treuret de ta ignorancia

y desfer las tonterías

que 'ns forjavam en 'quells días

venturosos de la infancia.

Comensa, pues, á escoltar

y segueix ab atenció

la complertá descripció

del día que 'm vaig casar.

SOMBRILLAS DE MODA.

Ab las sombrillas d' avuy
torna alló de *la pastora*:
casi bè es qüestió de dir:
—Bueno ¿y ahónt es la senyora?

Inmediatament la núvia comensa á explicar cóm y de quína manera va passar la nit anterior al dematí en que va casarse, lo que va pensar al llit, y las extranyas reflexions que 's va fer ella mateixa sobre 'l matrimoni, l' amor y tolas aquestas cosetas.

A continuació vè l' arribada del promés, lo casament, lo despido de la familia... y 'l moment solemne en que 's quedan sols, seguit de la narració clara y senzilla del modo com passen la nit primera, narració que no deixa de tenir molts y molts *lances*, dintre 'ls límits de la decencia més correcta.

Sabém que l' éxit de *Lo dia que 'm vaig casar* ha superat al de *La primera nit*: fa apenas sis días que ha sortit á llum y está ja agotada la edició. Aquest es lo seu millor elogi.

'Ns olvidavam de dir que l' obreta está delicadament ilustrada pèl reputat artista Sr. Moliné, dibuixant del nostre periódich, que ha trassat ab lo seu llapis, sempre inspirat, varias laminetas que acaban de fer més agradable 'l llibre.

¡Endavant! Un més... y hasta l' altre.

EL ABOGADO POPULAR, per D. PERE HUGUET CAMPANA.—No hi ha res al mon més clar que la rahó; y no obstant no hi ha res més embrollat que 'l dret.

La rahó es tan clara y evident que la conciencia humana la dona ó la nega desseguida; pero la manera d' evidenciarla en forma jurídica es tan difícil que ha donat lloch á la existencia de la carrera de advocat, filla de llarchs estudis y de una práctica constant y detinguda, y encare aixís no sempre 'l resultat de un plet se déu á la rahó; ni á la ciencia, atribuhintse á la sórt las més de las vegadas.

Lo Sr. Huguet y Campaña ha ordenat ab claretat y método las qüestions més generals y freqüents relatives al dret públich, civil, comú, foral, mercantil, penal y administratiu, en forma de preguntas y respostas; aixís com las reglas pera la aplicació de las lleys á la major part dels actes de la vida humana y la manera de defensarse personalment davant dels Tribunals de justicia en aquells cassos en que la ley no exigeix la asistencia de lletrat.

Completa l' obra del Sr. Huguet una bona collecció de formularis y arancels de molta utilitat per las personas que desitjin comprovar la quantía de las receptas de la curia, que no acostuman á ser fluixas. Gran cosa es que 'ls pobres litigants sápigán al menos de quin mal han de morir.

Finalment, figura en lo llibre, que recomaném als nostres lectors per la molta utilitat que pot

prestarlos, una lámina explicativa de successió intestada.

ALIMENTACIÓN DEL NIÑO DURANTE LOS PRIMEROS AÑOS DE LA VIDA, per lo DR. D. PRUDENCI SEREÑANA PARTAGAS.—Recomanan aquest opúscul de limitadas dimensions, escrit en forma clara y precisa, lo nom del Dr. Sereñana, autor de importants publicacions mèdicas y la circumstancia de haver sigut premiat per la *Societat espanyola de higiene* en lo concurs públich de 1888.

Totas las mares de familia deurían consultarlo, tota vegada que la mortalitat de la infancia depen en gran part de una alimentació deficient ó des-
acertada.

LO LLIBRE DELS ANGELS, per D. FRANCESCH PELAY BRIZ.—Fa molts anys que va publicarse aquesta obreta, escrita en vers y en varietat de metro y dedicada als nens y nenas de Catalunya. Després de la mort de son malhaguanyat autor, l' editor Sr. Bastinos n' ha fet una segona edició, impresa ab elegancia y adornada ab bonichs grabats, que amenisan lo text del llibre.

LO GAYTER DEL LLOBREGAT, *poetas catalanas* per D. JOAQUIM RUBIÓ Y ORS.—Ab los volúms segon y tercer acaba l' edició completa de las composicions del venerable patriarca de la literatura catalana. Al apareixer lo primer volúm donarem compte de la importancia de la significació de la edició políglota de las poesias del Sr. Rubió y Ors. Ab ella ha solemnizat dignament la aparició de la primera poesia que suscrita per *Lo Gayter del Llobregat* aparequé en las páginas del *Diari de Barcelona*.

Ha passat mitj sigle y l' autor ha tingut la ditxa de poder solemnizar personalmente aqueixas bodas d' or literarias. La colecció de sas poesias té real importancia, no sols pèl mèrit de totas y cada una d' ellas, sinó per las variadas traduccions que las acompanyan. Totas las llenguas y dialectes de la Península y la major part de las europeas han pagat tribut á *Lo Gayter del Llobregat*, ab la versió de una ó altra de las composicions contingudas en la colecció.

Enriqueix lo volúm segon un notabilíssim prólech de D. Marcell Menéndez Pelayo, que conté punts de vista molt nous y atinats sobre la moderna literatura catalana; y al davant del ters y últim volúm hi figura un altre prólech escrit en correcte catalá y abundant en consideracions críticas molt acertadas, degut al notable escriptor D. Joan Sardá.

En resúm: la edició de las poesias del Sr. Rubió y Ors es un monument aixecat á las lletres catalanas.

RATA SABIA.

UNA ILUSIÓ..... PERDUDA.

A la hermosa Irene—jo ab passió adorava
ab tota la forsa—del meu tendre cor,
ella també deya—que á mí m' estimava
y tot eran glorias,—venturas y amor.

Seguint las peijadas—dels altres poetas,
per mí, no era dona,—ni una Eva mortal:
sas dents eran perlas,—sos ulls, estrelletas,
or, sos cabells rossos,—sos llabis, coral.

Despert ¡ay! somiava,—y ab la fantasia,
d' aquell platonisme—tan gran, tan intens,

ab boja fatlera—y ab terca mania,
un ángel formava.—de mil ingredients.

Prenent d' eixa idea—conceptes diversos,
un sonet vaig ferli,—bastant prou ben fet,
consonants correctes,—en catorze versos,
tots ells d' onze silabas...—vamos, un sonet.

A *mi angel hermoso*,—vaig encabessar-lo
(perque 'l sonet era—fet en castellá):
després de pulirlo,—després de llimarlo,
baix sobre finíssim—li vaig enviar

Allá vers las quatre—á véurela anava
per saber qué hi deya—d' impaciencia foll.
(No he pensat á dirho,—la Irene habitava,
una hermosa torre—que hi ha vora 'l Coll.)

Un cop en la porta,—truco sens tardansa,
y á pesar qu' estava—de cansat, mitj mort,
pregunto per ella,—y ab gran confiansa
va dirme sa mare:—Ves, que déu sè al hort.

A sobre de l' herba,—sota la enramada
de verda espessura—d' uns arbres florits,
vaig veure á la nena—qu' estava sentada
y absorta tenia—lo sonet als dits

Jo volent sorprendre,—si plorava ó reya
poch á poch m' hi acosto,—ella encar no 'm veu:
¡Estava ajupida! —¡La Irene, no seya!
¡Pobre poesia! —¡Ilusions, adeu!

P. TALLADAS.

ACUDITS.

Corria un gos desafortadament fugint dels del-
llas escorredor, y un senyor digué á un seu com-
pany:

—Mira, tú, quín color més extrany té aquell
gos.

—Sí, veritat: es de color de gos com fuig.

SALDONI DE VALLCARCA.

Entre duas beatas farineras, al sortir de sermó:
—Pero ¿no ha sentit, senyora Llucia? Aixó es
donar mal exemple.

—¿Lo qué?

—Explicar qu' en lo temps de la creació no 's
gastava roba ni calsat.

—¡Millor per ells! Aixís no havían de com-
prarne.

—¡Pero vaya una indecencia! Hi debía haver
uns governs per l' istil d' ara.

J. ABRIL VIRGILI.

Entre un capellá y una feligresa:

—Miri, Pepa, quan pugui, passi per la recto-
ria, qu' hem de parlar d' un assumpto.

—¿Molt llarch?

—No, curtet, curtet.

—Ah, vaja: donchs ja se de qué vol parlar.

—¿De qué?

—De las sévas calsas.

—Una gracia de caritat—deya un pobre á un
capellá.

—Que Déu l' ampari...

—Per la mort de Déu ..

—Vaja, vaja, resignació... y perque no diguéu,
vaig á concedirvos doscentas indulgencias.

—Mil gracias; pero escolti ¿que no me 'n po-
dría donar la meytat en quartos?

Lo capellá bufxaqueja y li entrega cinch cén-
tims.

—¿A cinch cénims lo cent?—diu lo pobre.—¡Sé
que amigo, van barato!

LA NOSTRA GENT. (Dibuix de Mariano Foix.)

—¿Y no t'è xicot vosté?
—Si senyor que 'n tinch; pero...
—¿Pero, qué?...
—¡Si vosté volgués, desseguida li donaria 'ls quartos!

—Donchs tinguéu entés —replica l' ensotanat—
qu' encare us ne dono massa.

F. TIANA.

La persona que sab governarse á sí mateixa es
un rey.

∴ L' escriptor es un home que buida 'l cap
per omplirse l' estómach.

∴ L' home que no tè cap diner es lo qui mes
economisa.

LL. SALVADOR.

LICEO.

Podém dir com los metjes de Palacio, durant
la darrera enfermetat del rey petit:

«Desde el último parte, no ha habido novedad.»

Es dir, desde la última senmana, ha continuat
representantse MESSALINA, ab lo mateix éxit y las
mateixas entradassas.

Ara s' hi anuncia una adició que acabarà de
donarhi atractiu, y es la presentació de la *Mou-
che d'or*, un aparato escénich que á París ha
causat un efecte prodigiós.

PRINCIPAL.

Bonica campanya está realisant la companyia
d' aquest teatro.

De las obras que ha posat en escena no es ne-
cessari parlarne, perque totas son ja conegudas:
unas per haverlas representadas la propia com-
panyia Tubau, altrás per havérenlas donadas
las diversás *troupes* italianas que han vingut á
Barcelona.

Lo que no podém passar per alt es lo primor
d' execució, lo notable progrés que tothom ha
observat en la companyia Tubau y 'l gust indefi-
nible ab que avuy se la veu treballar, després de
tan llarga ausencia.

Al apareixe divendres passat en
escena la senyora Tubau, lo nu-
merós públich que ocupava 'l tea-
tro va demostrarli ab los seus aplau-
sos que las simpatias ab que aquí
conta no s' han amortigüat ni molt
menos.

ROMEA.

Dimars tingué lloch lo benefici
del popular autor Frederich Soler
ab una extraordinaria representa-
ció de *Lo Monjo negre*. L' autor
fou sumament aplaudit y obsequiat
pels seus admiradors y amichs ab
magnífichs y numerosos regalos.

Definitivament la senmana en-
trant tindrà lloch l' estreno de la
tragedia de Guimerà, *Rey y monjo*.

CATALUNYA.

¡A Buenos-Aires! no ha sigut lo
que esperavam D' un assumpto
que, agafat pèl can'ó cómic ó pres
per la part seria, se 'n podia haver
arrencat una pila de quadros in-
teressants y entretinguts, los au-
tors no han sapigut tréuren gayre
partit.

Se 'ns figura que si 'ls que han escrit ¡A *Bue-
nos-Aires!* haguessin fet realment un viatjet á
Buenos-Ayres, haurían vist que alló no es aixó.

Ditas las veritats amargas, aném á las dolsas.
Tot lo que 'ls autors han tingut d' avaros, la
empresa ho ha tingut d' espléndida. Decoracions
á dojo, presentació escénica luxosa y propia, tot
lo rumbo del món. Per aixó sol se pot anar á
veure ¡A Buenos-Aires!

NOVEDATS.

Si escriure un drama basat en escenas ó pas-
sions de la vida real es empresa difícil, escriurel
sobre batallas inverossímils. empleant personat-
jes que no son com la gent que veyém y toquém,
es casi bè impossible.

Y á pesar d' aixó, lo senyor Gomila ho ha fet.
Mas allá de lo digno es una producció que posa
á proba 'l talent del autor. En ella tot es sèu:
personatjes, ideas, complicacions, desenllás...
tot s' ho ha creat ell, esforsant la imaginació y
traballant ab verdadera fé.

Lo conflicte que vé á ser l' ánima de l' obra,
no es tal conflicte. L' autor se l' ha imaginat, li
ha donat forma y proporcions y l' ha resolt á la
sèva manera; pero en la vida real, entre la gent
de carn y ossos, no hauría succehit probablement
res de lo que succeheix entre 'ls personatjes á
qui ha donat vida 'l senyor Gomila.

D' aquesta falsetat fonamental se 'n ressent
tota l' obra. Los caràcters resultan incoherents
y confosos y las situacions, si bè d' efecte, con-
vencionals. En quant á la part *legal* del assumpto,
tal vegada l' autor ha suferit una equivocació, que
se li ha de dispensar, perque sense aquesta equi-
vocació potser no hi hauría drama.

Lo llenguatge es bonich y—admès l' assumpto
y la manera de desarrollar lo problema—propi.
De tan en tan destacan frasses de punta y pensa-
ments trascendentals, tancats en fácils y armo-
niosas *redondillas*.

L' autor fou cridat varias vegadas en escena,
alcansant una verdadera ovació en companyia
dels artistas que van desempenyar l' obra.

D' aquestos mereix especialíssima menció la
senyora Clemente, que va inter-
pretar lo sèu paper ab discreció
suma; la senyoreta Sala estigué be,
lo senyor Tutau treballá ab calor
y entussiasme y los senyors Pi-
grau y Parreño arrodoniren lo con-
junt.

En quan al Sr. Oliva, actor dis-
cret é inteligent, era impossible
que dintre 'l sèu desdibuixat pa-
per de *seductor* fes més de lo que
va fer.

∴

Los langostinos, comedia en dos
actes, representada últimament en
aquest teatro, baix la direcció del
senyor Capdevila—que hi está ad-
mirable—es una obreta sumament
moguda y graciosa.

No 'ns atrevim á sospitar que
siga una *inspiració* francesa—que
ho sembla molt—encare que 'ns
autorisaría per fer semblant supo-
sició la circumstancia de ser un
dels autors lo senyor Iráyzoz, au-
tor de *Los embusteros*, obra que
'ns va donar com original, á pesar

BROMISTAS.

Quan han entrat en lo ball,
tenian l' ayre molt fi;
fa mitj' horeta que hi son
y, mirin, ¡ja están així!

MODAS NOVAS.

Pentinats Buffalo Bill's.

de no ser res més que un arieglo, diguémho aixís, d' un juguet de 'n Labiche.

Dilluns que vé tindrà lloch lo benefici del simpátich actor cómic senyor Capdevila, representantse *El Maldito* y una pessa nova, original dels senyors Tombas y Ayné, titulada: *Los que no pagan*.

TÍVOLI.

Durant varios días han continuat donant 1,000 duros cada vespre al públich, y 'l públich los ha pres guapo guapo.

Los programas, compostos sempre de tres ó quatre sarsueletas, se varían ab molta freqüència y portan gent al teatro.

EDÉN-CONCERT.

Sir James es un ventríloch notabilísim. No hi ha exageració en dir que potser no n' havíam sentit cap que puga posárseli al costat. Lo seu aparato es modest, pero la perfecció del seu treball enamora.

Créguinme; agafin *les comes* y cap á veure *Sir James*.

N. N. N.

DELIRIS.

No ha pogut may desxifrar mèn ofuscat pensament, si l' estimá es un torment, ó si es un bè, l' estimar.

Jo estimo, y en un instant juro y reso; rich y ploro; aborreixo á la que adoro y la estimo delirant.

Y quan ella está á mí unida, mèn sér se troba en tal sórt, que m' aproximo á la mort y sóls sento excés de vida.

A cops vull, en mèn mutisme, estampá en sa cara un bés, y altres vull que 'ns separés la distancia d' un abisme.

Morir tots dos en un día fóra ma ilusió més bella,

perque aixís 'nant junt ab ella, Dèu allí al cel me voldria.

Y quan, com dolsa cadena los seus brassos sonrosats estant en mèn coll roscats fentme olvidar tota pena, voldria, per servá en guerra aquest amor venturós, que un terremoto horrorós esfonzés tota la terra, y que solzament quedés, pera ma ditxa somniada, un pam de terra sagrada que á tots dos nos sostingués.

J. PUIG CASSANYAS.

Sembla qu' en los nous presupostos municipals hi figurarán totas las cantitats que Barcelona deu. Segóns noticias l' arcalde s' ha dirigit als acreedors demanantlos que presentin duplicat dels comptes pendents de cobro.

Ara sortirà tot.

Y al menos sabrém de quín mal hem de morir.

L' altre día 'ls regidors van anar á visitar los famosos pous de Moncada, admirant lo gran caudal d' aygua qu' en ells existeix.

Sembla que hi ha l' idea d' elevarla, y que ja fa temps qu' estudian la millor manera de realisarho 'ls ingeniers y l' arquitecto municipal.

Jo tinch un sistema propi: tirarhi forsa xampany, y ab la mateixa brumera las ayguas s' elevarán.

A Madrit acaba de descobrir l' autoritat un *matadero* clandestí.

Pero no 's creguin un *matadero* de boues, vacas ó moltóns, instalat al sol objecte d' estolviarse 'ls drets quantiosos que per la matansa exigeix l' ajuntament; no, senyors.

En lo matadero clandestí s' hi sacrificavan mulas, matxos, caballs y ruchs, qu' eran enviats al mercat en forma de palpissos, passant al consúm de la població.

Y ja es de presumir sense necessitat de consignarho que aquests animals al ser sacrificats estavan malalts ó havían mort de malaltia.

Y després dirán que 'ls madrilenyos no son industriuosos.

Segóns veig en un periódich, los ingeniers, arquitectos y mestres d' obras de Barcelona projectan obsequiar ab un ápat al arcalde de Barcelona, que també es ingenier.

Com que aquest piscalavis no ha de costar un céntim á la ciutat, me limitaré á dir:

—Bon profit.

Pero, cuydado ab lo menjar. D. Félix.
Miri que aixís va comensar D. Francisco.
Y por la boca... muere el alcalde.

Cosas de la nostra policia.

A Madrit los guardas d' orden públich detenen á dos joves per equivocació y 'ls portan al quartelillo.

Un cop allí 'ls detinguts, lo primer que procuran es identificar la seva personalitat, y al efecte ensenyan las sévas respectivas cédulas personals.

Al veure lo qual, exclama un polissón:

—Cap persona decent porta cédula.

Si 'l criteri d' aquest guindilla va cundint y arriba á formar criteri, jo ja m' ho tinch pensat

Me 'n vaig á la expendició de cédulas y demano que 'm tornin los quartos.

Perque jo ans que tot y sobre tot vull passar per persona decent.

Lo de sempre.

S' ha representat al *Principal*, per la companyia de la Tubau lo drama de Dumas *La extranjera*, y s' ha admirat la bellesa del diálech, lo

UN NATURALISTA DEJÚ.

Se 'n va á cassar papallonas ab propósit d' estudiar: casi sería millor que anés á cassá un dinar.

primor de las escenas, lo ben dibuixat dels personatjes; pero.

Hi ha un pero.

L' obra es immoral.

Aixís ho ha dit lo *Diari de Barcelona*.

Y no han pogut menos de assentir ab lo criteri del Brusi, algunas familias pudorosas, que pagan tres pessetas al mes de suscripció, porque á ca 'n Brusi pensin per ells. y 's dignin advertirlos de tot perill próxim ó remot de pecar mortalment.

Després de aquesta definició, ja l' obra de Dumas no se 'n aixeca.

De immoral l' han tatxada é immoral quedarà per tots los días de la seva vida.

Sempre que 's posi en escena, quan un pare de familia tracti de anar al teatro, li dirá la seva senyora:

—Ay, no: que 'l drama es immoral y podrias pervertirte

—Deixat de ton'erías—dirá 'l marit—no hi ha cap obra literaria que puga pervertir á ningú. Vaja, aném al teatro

—¿Pero no reparas qué pensarán las mévas amigas que m' hi vejan?

—Tonta, lo mateix que pensarás tú d' ellas.

Sols á copia de prechs, y si molt convé obligada la senyora anirá al teatro á escandalisarse.

En cambi, un día 's representarà la *Pamela* de 'n Goldoni.

La *Pamela* es una criada vistoseta, darrera de la qual va sempre 'l seu amo buscantli 'l cos. ¡Si 'n fá d' esforços per lograr lo que desitja!

Y 'l Brusi dirá:

«Es una obra primorosa, clásica, escrita ab notable correcció; es, en fi, una obra mestra del teatro italiá.»

Y de la moralitat *punxaguda* de aquesta producció, ni una paraula.

Més de una vegada m' hi preguntat:

—Pero, senyor, ¿qu' es la moral?

Y després de molt reflexionar, he acabat per contestarme:

—La moral es guanyar molts diners, sense reparar en medis, y després de mort deixarse moltes missas, y ferse elevar una estatua.

¿Van veure ab quína alocució va despedirse del públich la comissió encarregada de recullir fondos per fer un regalo á D. Francisco de Paula?

Aquí sí que pót dirse: «Molt soroll y pocas nous.»

Moltas frases y pochi quartos.

Perque després de apelar als capitalistas que sempre que convé poden llansar un parell de cents duros, y als acreedors del Ajuntament que per cobrar farían dimonis y als empleats de la casa que per evitar que 'ls dongan las dimissorias saben treures de la boca un rosegó de pá y emplearlo en una suscripció pública, la que va obrirse á favor de D. Francisco, ha produhit nou mil durets escassos.

Lo qual no arriba á donar la mísera limosna de mitj ralet per habitant.

Aixó no obsta perque 'ls autors de la alocució exclamin:

«Barcelona ha demostrado una vez más, que no olvida los beneficios recibidos, en el obsequio

¿PER QUÉ?

Casi ni gosa á tocarse
y la causa ja 's veu prou.
¿No saben per qué está aixís?
Perque porta un yestit nou.

que hoy tributa al que no ha vacilado en sacrificarlo todo por ella y por su prosperidad; que la ha engrandecido; que con titánico esfuerzo ha vencido los innumerables y grandes obstáculos que se han opuesto á su paso dificultando la realización de sus más caras aspiraciones (¡y tan caras com 'ns han costat!); y llegando á la realización de la primera Exposición Universal Española, acontecimiento que no sólo formará época en la historia de Cataluña y de España, sino que ha de ser faro luminoso que indique la existencia de Barcelona en la *epopeya de las civilizaciones*.»

Ja 'm sembla que sento que diuen:
—Pero escolti, Sr. Esqueller, ¿que s' ha proposat marejarnos?
Tenen rahó que 'ls sobra.
Per lo tant, apaguém lo *faro luminoso* y que s' acabi l' *epopeya*!...

Sembla que 'l Sr. Milá y Pi, regidor que fins ara ha sigut fusionista, se pensa fer conservador. Està bé; y que s' hi *conservi*.

Es tal la tirria que 'ls portugueses han agafat als inglesos, qu' en lloch de dir:
Aquest home está borratxo,
Diuen:
—Aquest home está *inglés*.

Una pregunta.
¿Per qué será que aquí á Catalunya, per indicar lo mateix, solém dir:
—Aquest home está *belga*?
¡Cuydado, qu' entre Catalunya y Bélgica no hi ha hagut may, que jo sápigam, la més petita diferencia!

Lo Círcul artístich ha desistit aquest any de donar lo ball de trajos que ab tanta brillantés va inaugurar l' any passat en lo *Teatro Lirich*.
¿Quí 'n tē la culpa?

Las circunstancias: la falta de temps, lo trastorn y l' afficció que reyna en molts families ab motiu de las últimas malalties, etc., etc.

¡Malviatje!
Y jo que ja tenía 'l trajo triat... ¡Oh, y la mèva parella també!...
Ella hauría anat de *Influenza*.
Y un servidor de vostés, de *Trancasso*.

A Hannover s' acaban de fer estudis y probas de un nou pavimentat.
Ja no 's tracta de pedra, ni de ferro, ni de fusta. Lo nou pavimentat es de goma elástica.
¡Ojo, Sr. Gassó!

Sortint del ball de máscaras del *Liceo*:
—Qué tal noy, ¿t' has divertit?
—¡Cá, home!... En ma vida he vist res més sosso que 'ls balls de máscaras de avuy día.
—¿Sabs qu' es aixó? que tot degenera.
—Es veritat: lo deu Momo jo crech que ja s' ha tornat deu Memo.

Un recort de viatge.
Anava á Madrid y havia comensat á fosquejar, quan lo passatjer que seva al costat mèu va comensar á pesar figas. Era un home gros, y als pochs moments ja roncava.

Tot de un plegat dona un giravol brusco y 'm cau al damunt com una mole de carn.
—¡Home! —exclamo jo donantli una estrabada —ab una mica més m' esclafa.

Y ell, després de fregarse 'ls ulls, me diu per tota excusa:
—Dispensi: 'm creya qu' era al llit de casa dormint ab la dona.

EPÍGRAMAS.

Li digué que 'l temps es or
un sastre á n' en Ramoneda;
y ara ell vol pagarlo ab temps,
pero 'l sastre vol moneda.

P. TALLADAS.

Una noya de Montblanch
l' any passat sempre 's gratava,
per la picó que li dava
de massa sana, la sanch.
Y ara la noya, ab rahó,
perque per ella es veritat,
conversant, del any passat
ne diu l' *any de la picó*.

J. BARBANY.

Lo Pare Pere y en Pira
sobres la filla d' un gura
disputavan ab molta ira,
quan aquest furiós se 'l mira
y diu: —En Pira li jura,
Pare Pere, qu' es bèn pura.

—Noy, vas dirme que 't deixavas
la barba y vas peladet.
—Y encare ho dich.

—Ca.

—Sí, home,
me la deixo... á cal barber.

Una torre que hi havia
per vendre aprop de Sarrià
volia D. Pau comprá,
y al fè 'ls tractes afegia:

—Jo pagaré dantme brasa
cinch mil cent duros rodóns:
pero ab unas condicions:
que me l' han de portá á casa.

J. STARAMSA.

En Joanet es un minyó sapat y alt com un Sant
Pau y mes agarrat que una llagasta.

Al arribar als vint anys, lo quintan; per estol-
viarse 'ls 300 duros deixa de redimirse, y després
de haver entrat en caixa, ja filiat en un regiment
y vestit de caloyo, deya:

—Com hi ha redéu, si alguna cosa 'm sab greu,
no es pás haver caygut soldat.

—¿Y donchs qué?

—Que m' hajan destinat de l' esquadra de gas-
tadors ¿Qué poch me coneixen lo gust!

S' havian gelat las vinyas de un terme, y 'l
rector, com de costum en semblants casos vá do-
nar entenent als desconsolats pagesos de fer una
professó de rogativas.

CRIATURADAS.

—¿Cóm es que encare no 't deixo
ja t' enflas desseguit?
—Perque quan entri á la quinta
no 'm diguin que soch petit.

En Tófol qu' era un pagés molt forsut duya la
creu, mentres la professó recorria 'l terme.

En aixó s' escaygué á passar per una vinya de
la seva propietat; s' ajupí, palpá 'ls serments, y
convensut de que ja estavan gelats, deixá caure
la creu á terra, exclamant:

—Jo ja hi fet á tots. Ara que la porti qui vulga,
que lo qu' es á mí, ja no hi ha professó que 'm
salvi.

Entrava en un poble, un geperut foraster, que
tenia lo gep del davant més pronunciat que 'l de
la esquena.

Un sastre molt burleta, li digué desde 'l bran-
cal de la botiga:

—¿Ep, mestre! ¿cóm es que portéu la motxilla
sobre 'l pit?

Lo geperut, llansantli una mirada plena de
verí, li digué molt amatent:

—En terra de lladres, tota vigilancia es poca.

Entre dugas amigas s' entaula la següent con-
versa:

—Tú farás lo que voldrás, Agneta; pero jo á
n' en Lluís no li dispensaria la confiança que li
tens. Mira que 't comprometerá.

—No, Emilia, no 'l coneixes: en Lluís es la re-
serva personificada.

—No t' n' fihis, tots los homes son una colla de
xarrais.

—Donchs en Lluís es molt callat: ne tinch pro-
bas.

—¿Probas? ¿quínas?

—Figurat tú mateixa: ha sigut di-
putat vuyt anys de carrera, y aquesta
es l' hora que no ha demanat encare
la paraula.

Un barceloní que may havia sortit
de la capital, aná á passar l' istiu á
fora, quan feya pochos días que havia
terminat la sega.

Passejantse per un camp segat de
fresch, no feya més que mirarse 'l
rostoll ab extranyesa.

—¿Qué mira, senyor?—va pregun-
tarli un pagés que l' acompanyava.

—Home voldria que 'm diguessin
quí es que ha tingut l' ocurrencia de
clavar totas aquestas palletas aquí á
terra.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Es-pa-vi-la.*
2. Id. 2.ª—*Di-a-de-ma.*
3. ENDAVINALLA.—*Quadro*
4. ACENTÍGRAFO.—*Canso-Cansó.*
5. ANAGRAMA.—*La creu de la ma-
sta.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Roma.*
7. PROBLEMA.—
 $6 + 6 = 12$
 $18 - 6 = 12$
 $2 \times 6 = 12$
 $72 : 6 = 12$

98

8. GEROGLÍFICH.—*Per óperas al
Liceo.*

LOPEZ-EDITOR, RAMBLA DEL CENTRO, N.º 20.

AVÍS ALS NOSTRES CORRESPONSALS

Queda completament agotada la 1.ª edició de la obra del festiu escriptor **C. Gumá**, titulada:

LO DIA QUE 'M VAIG CASAR

Se está fent la segona edició: preguém als corresponsals fassin las demandas, porque aixís que surti, puguin rebrela immediatament.

¡¡ÉXIT COLOSSAL!!

LA PRIMERA NIT (Impressions d' un nuvi)

CAPRITXO CÒMICH-CONJUGAL, EN VERS, PER C. GUMÁ
SEGONA EDICIÓ, il·lustrada pèl popular **M. MOLINÉ**
Preu 2 ralets.

Obra nueva de D.ª Emilia Pardo Bazan

POR FRANCIA Y POR ALEMANIA

Un tomo en 8.º de 262 páginas, Ptas. 1'50.

LOS SECRETOS DE LA CONFESION

por **CONSTANCIO MIRALTA** (Presbitero)

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

Poseidos del demonio

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

LA RELIGION NATURAL

por el cura **JUAN MESLIER**

Ptas. 2.

CRIADERO DE CURAS

por **ALEJANDRO SAVVA**

Ptas. 1.

La religion al alcance de todos

por **R. H. DE IBARRETA**

Ptas. 2.

EL JUDIO ERRANTE

por **EUGENIO SUE**

3 tomos, Ptas. 9.

ALGO

COLECCION DE POESÍAS

DE

J. M. BARTRINA

ilustradas por

J. L. PELLICER

Ptas. 3.

¡FLOR DE UN DIA!

NOVELA BASADA EN EL DRAMA DE SU MISMO TÍTULO

por **MANUEL ANGELON**

Un tomo en 8.º con una preciosa cubierta al cromo, Ptas. 3.

ESPINAS DE UNA FLOR...

SEGUNDA PARTE DE ¡FLOR DE UN DIA!

NOVELA INSPIRADA EN EL DRAMA DE SU MISMO TÍTULO

por **MANUEL ANGELON**

Un tomo en 8.º con cubierta al cromo, Ptas. 3.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS.

I.

Jo tinch una cosineta
molt remaca y aixerida,
que 's diu *Tot*, que perseguida
per un tipo molt doneta
fill de per 'llá 'l seu vehinat.
mes mal *prima-quarta* inversa
que lo mes lleig *prima-versa*,
per treurese'l del costat
va comprá una carbasseta,
va adornarla pèl voltant
y lo dia del seu sant,
posada ab una capseta,
va enviarli per la Marta,
ab una *hu-cuarta* que deya
que aquell regalo li feya
la amiga de l' *hu-dos-cuarta*.

MARANGI.

II.

(ANUNCI.)

Hu cosa de cinch ó sis senmanas, se va perdre desde
'l moll hasta 'l cim del Tibidabo, en una nit fosca com
la *tres-quarta* de qualsevol animal una grossa paperina
que contenia tres manats de *total*, quatre culs d' espelma
y un bitllet de la *dos-prima* que no havia tret res.
Si algú l' ha trobada, que 's dirigeixi al carrer del Fan-
dango, n.º 1354, quint pis, porta quarta, que se li donar-
án las gracias y una pesseta falsa.

SALDONI DE VALLCARCA.

ANAGRAMA.

Lo gomós *Tot* prou buscava
conquistar á la Maria,
y com més ella fugia
ell molt menos renunciava.

Al principi ella aguantava
portar aquella *total*;
pro com es dona formal,
no trobantse per mes *tot*,
vá ventarli un clatellot
de aquells de ca l general.

P. TALLADAS.

ENDAVINALLA.

Soch en la terra molt estimada,
soch de grandesas gran magestat,
de la riquesa soch agraciada
y honor y fama duch al costat.

No tinch cap forma vella ni nova,
soch de molts homes gran ideal
y dels que 'm buscan, aquell que 'm troba
sense dubtarho se fa immortal.

E. CALLS.

TRENCA-CAPS.

D.ª ROSA TIANA.

SILS.

Formar ab aquestas llettras lo títul de un aplaudit dra-
ma castellá.

UN CATÓLICH.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 5—Vocal.
1 5—Musical.
4 5 1—En las montanyas.
4 6 3 6—Part del cos humá.
4 6 3 5 6—Nom de dona.
1 2 3 4 5 6—Ciutat d' Espanya.
1 6 3 4 6—Tota fábrica 'n tè.
3 5 1 6—En los versos.
4 2 6—Los caballs ne tenen.
4 6—Consonant
4—Número romá.

Q. SAYOC.

TERS DE SÍLABAS.

Sustituir los pichs ab llettras, de manera que llegidas
horisontal y verticalment diguin: 1.ª carrer de Barcelo-
na; 2.ª utensili de fusell; 3.ª una carrera.

V. ANDRÉS.

GEROGLÍFICH.

X

GRAAAL

E

PLATS Y OLLAS.

UN COMERCIANT.

—Encare no hi fet un xavo...
¡Vaya un día més pervers!
Es clá... com que 'l govern d' ara
no protegeix al comerç...

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.